

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสับสนการความช่วยเหลือของเด็กด้อยโอกาสในเขตพื้นที่ชายแดน
ไทย – กัมพูชา : กรณีศึกษาอำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
  - 2.1 ประชากร
  - 2.2 กลุ่มเป้าหมาย
  - 2.3 ตัวแปร
  - 2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลของการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่ไปของเด็กด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่อำเภอ โนนดินแดง
จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาความสับสนการช่วยเหลือโอกาส ในเขตพื้นที่อำเภอ โนนดินแดง
จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มเด็กด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่อำเภอ
โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่เข้าเรียนกับทางมูลนิธิโรงเรียนรุ่งนภา จำนวนทั้งสิ้น 440 คน
2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเด็กด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่อำเภอ โนนดินแดง จังหวัด

3. ตัวแปรที่ใช้ในกรณีวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการด้อยโอกาส
  - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการความช่วยเหลือ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพทั่วไปของเด็กด้อยโอกาส สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาของเด็กด้อยโอกาส ความต้องการความช่วยเหลือของเด็กด้อยโอกาส ความคิดเห็น และแนวทางแก้ไขปัญหาลูกด้อยโอกาส และทัศนคติของเด็กด้อยโอกาส
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้เข้าไปสัมภาษณ์นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด 70 คน โดยการแจกแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง อธิบายให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายฟังแล้วให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเลือก หรืออธิบายข้อความต่าง ๆ ตามความเป็นจริง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows เพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มเด็กด้อยโอกาสที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 7 – 10 ปี มีภาษาที่ใช้คือ ภาษาไทย นับถือศาสนาพุทธ กำลังศึกษาในระดับศึกษาเป็นเด็กด้อยโอกาส ใบลักษณะยากจน เด็กถูกละเลย เด็กเร่ร่อน อาชีพของผู้ปกครองคือ อาชีพรับจ้าง เกษตรกรของผู้นำครอบครัวเข้ามามากที่สุด การศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้ของผู้ปกครองต่ำกว่า 2,000 บาท ผลการวิจัยของเด็กส่วนมากอยู่ระหว่าง 2.01 – 3.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและสาเหตุของสภาพปัญหาของเด็กด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

สภาพปัญหาในครอบครัวพบมากที่สุด บิดามารดาแยกทางกันร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ บิดามารดาทะเลาะกันบ่อย ๆ ร้อยละ 35.7 บิดามารดาไปทำงานที่อื่น ๆ ร้อยละ 35.7 ขาดผู้อุปการะ ร้อยละ 2.9 และบิดามารดาเสียชีวิต ร้อยละ 1.4

สาเหตุปัญหาพบมากที่สุดคือ สภาพยากจน ร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ ความไม่เข้าใจกัน ร้อยละ 27.1 และจากสาเหตุอื่นในครอบครัวขาดความรักความผูกพัน ร้อยละ 25.7

สภาพปัญหาทางการศึกษาที่พบมากที่สุดคือ ขาดเครื่องนุ่งห่มไปโรงเรียน ร้อยละ 38.6 รองลงมาคือ ขาดแคลนอุปกรณ์ทางการศึกษา ร้อยละ 37.1 ขาดแคลนเงินบำรุงการศึกษา ร้อยละ 14.3 ไม่มีพาหนะไปโรงเรียน ร้อยละ 15.7 และ ไม่ได้รับประทานอาหารเช้าทุกวัน ร้อยละ 14.3

สาเหตุปัญหาทางการศึกษา พบมากที่สุดคือ ครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ร้อยละ 54.3 รองลงไปอีกคือ ที่พักอยู่ไกลจากโรงเรียน ร้อยละ 22.9 ครอบครัวมีสมาชิก ที่ต้องการเลี้ยงดูหลายคน ร้อยละ 18.6 และขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากครอบครัว ร้อยละ 4.2

สภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ พบมากที่สุดคือ ครอบครัวมีเงินใช้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ในครอบครัว ร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ ครอบครัวไม่มีที่ทำกิน ครอบครัวมีหนี้สิน ร้อยละ 18.6 รายได้จากผลผลิตจากการเกษตร ไม่แน่นอน ร้อยละ 17.1 ครอบครัวไม่มีอาชีพเสริม ร้อยละ 10.0 และสมาชิกในครอบครัวว่างงาน ร้อยละ 4.3

สาเหตุของปัญหาทางเศรษฐกิจที่พบมากที่สุดคือ บิดามารดาขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ บิดามารดาขาดความรู้เรื่องวิชาชีพ ร้อยละ 27.1 บิดามารดาติดการพนัน สมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติด ร้อยละ 12.9 และบิดามารดาขาดทักษะวิชาชีพ ร้อยละ 8.6

สภาพปัญหาทางสังคม ที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ ไม่มีที่อยู่อาศัย ร้อยละ 25.7 ที่น้อยที่สุด คือ คนในสังคมติดยาเสพติด ร้อยละ 1.4

สาเหตุของปัญหาทางสังคม ที่พบมากที่สุด คือ มีการศึกษาน้อย ร้อยละ 58.6 รองลงมา คือ มีโรคประจำตัวที่สังคมรังเกียจ ร้อยละ 17.1 และที่น้อยที่สุด คือ ติดการพนัน ร้อยละ 5.7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการความช่วยเหลือของเด็กด้อยโอกาส ดังนี้
ความต้องการความช่วยเหลือแก่ครอบครัวพบมากที่สุดคือ จัดหาเงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพของครอบครัวและจัดหางานที่เหมาะสมให้แก่ครอบครัว ร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ จัดหาแหล่งที่ทำกินแก่ครอบครัว ร้อยละ 32.9 และจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยแก่ครอบครัว ร้อยละ 8.6

ความต้องการความช่วยเหลือด้านการศึกษาพบมากที่สุดคือ เงินทุนการศึกษา ร้อยละ 74.3 อาหารเช้าทุกวัน ร้อยละ 20.0 เครื่องแบบนักเรียน ร้อยละ 18.6 วัสดุอุปกรณ์การเรียน ร้อยละ 17.1 อกรูปร่างก้นม ร้อยละ 15.7 พาหนะในการเดินทาง ร้อยละ 12.9 และ ชุดกีฬา ชุดลูกเสือ เนตรนารีและชุดภาษา ร้อยละ 10.0

ความต้องการความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจพบมากที่สุดคือ การศึกษาอาชีพเสริมด้านต่าง ๆ เพื่อหารายได้พิเศษ ร้อยละ 57.1 การจ้างแรงงานในวันหยุดและวันปิดภาคเรียน ร้อยละ 32.9 และ

ความต้องการความช่วยเหลือทางสังคมพบมากที่สุดคือ จัดสถานที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม ร้อยละ 44.3 จัดหาผู้ดูแล ร้อยละ 20.0 ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ร้อยละ 7.1 จัดกิจกรรมนันทนาการผ่อนคลายเครียด ร้อยละ 5.7 และจัดส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกัน ในสังคม ร้อยละ 4.3

ตอนที่ 4 มุมมองด้านจิตคติของเด็กคือยโภาส ซึ่งประกอบด้วย
เจตคติต่อครอบครัวพบว่า รักบิดามารดาเท่ากัน ร้อยละ 81.4 รักบิดามากกว่ามารดา ร้อยละ 7.1 รักมารดามากกว่าบิดา ร้อยละ 4.3 รักพี่น้องเท่า ๆ กัน ร้อยละ 2.9 ไม่รักบิดาและมารดา ร้อยละ 1.4

เจตคติต่อผู้ปกครองพบว่า รักผู้ปกครอง ร้อยละ 95.7 ไม่รักผู้ปกครอง ร้อยละ 4.3
เจตคติที่มีต่อเพื่อนพบว่า รักเพื่อน ร้อยละ 94.3 ไม่รักเพื่อน ร้อยละ 5.7
เจตคติที่มีต่อโรงเรียนพบว่า อยากมาโรงเรียน ร้อยละ 88.6 ไม่อยากมาโรงเรียน ร้อยละ 11.4

เจตคติที่มีต่อครูพบว่า ชอบครู ร้อยละ 100.0
เจตคติที่มีต่อสังคมพบว่า ทุกคนในสังคมมีกรรมสมบัติ ร้อยละ 87.1 คนในสังคม โดยส่วนรวมมีความขัดแย้งกัน ร้อยละ 11.4

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์โครงการความช่วยเหลือของมูลนิธิรุ่งนภา
กมรับประทานอาหารกลางวันพบว่า ได้รับประทานทุกวัน ร้อยละ 78.6 ได้รับประทานอาหารเป็นครั้งคราว ร้อยละ 12.9 และไม่ได้รับประทานอาหารเลย ร้อยละ 7.1

วิธีให้น้ำประทานอาหารกลางวันโดยคนนำมาจากบ้าน ร้อยละ 58.6 ทางโรงเรียน จัดหาให้ ร้อยละ 30.0 ซัก ร้อยละ 8.6

ตัวนักเรียนจำนวน 21 คน ที่รับประทานในโครงการอาหารกลางวันของมูลนิธิ รุ่งนภา มีความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ความพึงพอใจคุณภาพด้านโภชนาการ อยู่ในระดับดี ร้อยละ 60.9 พอใช้ ร้อยละ 38.7
ความพึงพอใจด้านปริมาณอาหารเห็นว่า ได้รับเพียงพอ ร้อยละ 81.1 ไม่เพียงพอ ร้อยละ 19.0

ความพึงพอใจด้านสุขลักษณะเห็นว่าอาหารสะอาด ร้อยละ 90.5 และไม่สะอาด ร้อยละ 9.5

ความพึงพอใจในโครงการอาหารกลางวัน พอใจ ร้อยละ 90.5 ไม่พอใจ ร้อยละ 9.5

สิ่งที่ควรปรับปรุงของโครงการนี้ พบว่า เห็นสมควรจัดหาอาหารที่มีคุณภาพมากขึ้น ร้อยละ 38.1 เพิ่มปริมาณแต่ละมื้อให้มากขึ้น ร้อยละ 38.1 เน้นความสะอาดให้มากขึ้น ร้อยละ 19.0 ให้เด็กทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันของโรงเรียน ร้อยละ 14.3

อภิปรายผล

ผลสรุปของการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งค้นพบสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา ความกังวล ความช่วยเหลือ แนวทางการแก้ไขปัญหา และทัศนคติของเด็กคือย โภกาสในแต่ละเรื่องไปเมื่อวันที่ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนออภิปรายผล ดังนี้

จากสภาพและสาเหตุของปัญหาทางด้านครอบครัวส่วนใหญ่เป็นเด็กขาดที่พึ่ง : ครอบครัวยากจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา เลียงไทย (2531 : บทคัดย่อ)

ปัญหาทางการศึกษา พบว่า เด็กคือย โภกาสส่วนใหญ่ขาดแคลนเครื่องนุ่งห่มและรองเท้าทางการศึกษา เนื่องจากครอบครัวมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ทางภาครัฐควรหาทางช่วยเหลือ โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดหาเงินทุนสนับสนุนการศึกษา ทางโรงเรียนให้ยืมหนังสือเรียนฟรี

ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เด็กคือย โภกาสส่วนใหญ่ติดตาม หมดขาดแคลนเงินลงทุนในการประกอบอาชีพ ขาดความรู้วิชาชีพ ทางภาครัฐควรหาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ และจัดฝึกอาชีพต่าง ๆ แก่ผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับเศรษฐกิจให้ดีขึ้น

ปัญหาทางสังคม เด็กคือย โภกาสส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม ทางชุมชนหรือโรงเรียนควรมีบทบาท ให้เด็กในสังคมมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน งานประเพณีต่าง ๆ เพื่อให้เด็กรู้สึกว่ามีคุณค่าเหมือนกับบุคคลอื่น ๆ

ผลการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของมูลนิธิรุ่งนภา ในปีการศึกษา 2545 ถึงปีการศึกษา 2546 ได้นำงบประมาณมาใช้ในการจัดการเกี่ยวกับอาหารกลางวันของเด็ก ทำให้เด็กได้รับประทานอาหารกลางวัน อาหารเสริมครบทุกคน ซึ่งเป็นภาระเบ็ดเตล็ดของผู้ปกครองและโรงเรียน ให้เด็กมีสุขภาพร่างกายดีขึ้น ดังนั้นทางมูลนิธิรุ่งนภา ควรจะดำเนินการในการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการขอรับทุนสนับสนุนโครงการต่าง ๆ เพื่อจะได้ให้การช่วยเหลือเด็กในมูลนิธิรุ่งนภาอีกด้วย